

IVRIDICA TRIVM QVÆSTI

*onum ad Maiestatem pertinentium deter-
minatio;*

IN QVARVM PRIMA ET VLTIMA

*Processus Iudicialis contra H. Garretum institutus,
ex Iure Civili & Canonico defenditur;*

IN SECVNDA SVPREMA ET VNI-

*versalis Principum potestas explicatur, & ex eisdem
principijs succinctè assertur;*

OPPOSITA PRÆCIPVE EPISTOLAE CVL-

*dam Dedicatoriz Ad clarissimum virum. D. E. C.
militem, advocatum fiscales Generalem à Ca-
tholico, (ut ipse subseribit,) Theo-
logo conscriptæ;*

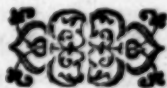
Habita Oxonia in vespertijs Comitiorum Anno Do-

mini 1608. à JACOBO COOKE Novè

Collegij Socio Inceptore in

Iure Civili.

Ακολουθῶν τοῖς δόξαι καὶ τοῖς ἀγνώστοις παρὰ τὴν ἐκ-
περ ταῦτα ἐνομοθέτησαν, ἵνα διὰ μὲν τὰ βαλὼν ἔτι οἱς ζήτησιν τῶ
βασίλειᾳ, κοινῶ πάντων ἀνδράπων ἐπαρσίαν ἐκ διῶ παραλαβέ-
σθ. Iult. Nov. 133.

OXONIÆ,

Excudebat Iosephus Barnesius. 1608.

THE UNITED STATES OF AMERICA

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D. C. 20250

OFFICE OF THE ASSISTANT ATTORNEY GENERAL

WASHINGTON, D. C. 20530

ATTORNEY GENERAL

WASHINGTON, D. C. 20530

DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D. C. 20530

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

WASHINGTON, D. C. 20530

DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D. C. 20530

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

WASHINGTON, D. C. 20530

DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D. C. 20530

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

WASHINGTON, D. C. 20530

DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D. C. 20530

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

WASHINGTON, D. C. 20530

DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D. C. 20530

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

ADMODVM REVERENDO IN

Christo Patri ac Domino, D. THOMÆ

BILSONO providentiā divinā WINTON.

Episcopo, prænobilis Ordinis perisceli-
dis Prælato Amplissimo :

*Fortissimo Christiana subiectionis propugnatori,
Nobilissimo Collegiorum Vicchamicorū Ornamento,
Domino & Patrono plurimum observando;*

Exiguam & exilem hanc disputatiunculam

*Studij & promptæ voluntatis Indicem,
Observantia & pia gratitudinis Testem,
Opera & facultatis universa Arrhabonem,
Nexus & additionis perpetua Syngrapham*
L. M. Q. D. D.

*Vestra Amplitudini à sacello omnibus Offi-
ciorum vinculis obstrictissimus*

IACOBVS COOKE LL. D. verbi divini
Minister, N. C. Socius,

Ὁρχήστρον βασιλικὸν ὑποκαθήμενον ἐν τῷ μεγάλῳ
διδάσκον τὰ μακρὰ λαοὺς δὲν ἐννοεῖς ὁ
προδίδους, Plutarch.

ADAMSON REEVE & CO.

100 N. 3rd St. St. Louis, Mo.
Wholesale and Retail Dealers in
All Kinds of Groceries, Canned Goods,
Fruit, Vegetables, etc.

Established 1850
Sole Agents for the
St. Louis District
of the
Pineapple Brand

Large Stock on Hand
Fresh and Pure
Quality Guaranteed
Prompt Delivery

Wholesale and Retail
Business Invited
Sole Agents for the
St. Louis District
of the
Pineapple Brand

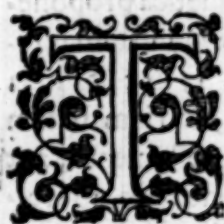
Established 1850
Sole Agents for the
St. Louis District
of the
Pineapple Brand

Wholesale and Retail
Business Invited
Sole Agents for the
St. Louis District
of the
Pineapple Brand

Established 1850
Sole Agents for the
St. Louis District
of the
Pineapple Brand

1. Omnis subditus, etiam sacerdos, quoquo modo etiam per sacramentalem confessionem, sciens coniurationem contra Principem obstinate susceptam, & non revelans, pena capitis est afficiendus.
2. Subditi omnes, siue clerici sunt, siue laici, qui supremam Regis in omnibus causis, & in omnes personas potestatem impugnant, maxime qui extraneam superiorem inducunt, Maiestatis Rei sunt, & ut tales puniri possint.
- 3 De Maiestate causam dicenti Aduocatus vel patronus dandus non est.

Hæses accepistis, Hypotheses fortasse de more expectatis, sed & illæ satis perspicuæ, & hæ erant etiam in Thesium explicatione necessariò inculcandæ. Quod enim Polus Athenien: histrio celebris, cum *Electram* Sophoclis post mortem filij, quem vnicè amabat, acturus esset, fecisse dicitur; Id mihi propemodù inproscenio hoc vespertino video esse faciendum. Ille lugubri habitu, *Electra* quasi fratris reliquias complorantis indutus, ossa atq; urnas ex sepulchro filij tulit, & quasi in *Orestis* amplexu

(2)

L. 7. c. 5. Noc.
Aulic.

oppleuit omnia non simulachris, atq; imita-
mentis sed luctu & lamentis veris, atq; spirā-
tibus; adeo *ut cum fabula agi videretur*, dolor ac-
titatus sit, ut elegantè narrat Gellius; Et fecit
profectò non dissimili prorsus ratione im-
portuna, & planè prodigiosa hominum, (ut
se ipsi indigitāt) Romanensium Catholico-
rum Religio, profligata certè eorum, quos
illi religiosissimos esse autumant, improbi-
tas, & projectissima in rebus fædissimis im-
pudentia, ut ego, qui pro' nostra consuetudi-
ne figmenta quædam hypothetica propone-
re, & fabulas vobis dare, qui simulatam qua-
si in Campo Martio pugnam, & certamina
ludicra exhibere debebam, non iam fictam
aut imaginariam de *Lazari* testamento, aut
Adami matrimonio quæstiunculam, nō leui-
culā de lana caprina, de stillicidijs, aut sug-
grundis disceptationem; nō alienam aliquā
conflictationem, quam velut *ex terra alterius*
laborem & iactationem suauitè intuemur,
non nostram deniq; veterem & diu exactā,
quam si tractare molestum ante fuit, meminisse su-
uet controuersiam, sed veras, sed graues, sed
nostras, sed præsentis pendentesq; causas in
medium

(3)

medium adferam hoc in tempore, seriò certè, vtinam & accuratè discutiendas.

Ecquis enim vestrùm est (vt de singulis suo ordine dicam aliquid) Ornatissimi iuxta atq; humanissimi Auditores, qui nesciat, inauspicatissimæ memoriæ *Henricum Garnetum* Iesuitarum Provincialem, Apollinem proditorum, cùm celatæ suppressæq; illius horrenda in hanc rempub: machinationis, quam nec Sol, qui omnia intuetur, aspicere, nec Terra, quæ omnia capit sustinetq; nisi eviscerata suscipere, nec nox quæ Monstrorum mater est, scelerum obstetrix, occultatrixq; regere & occultare sustinuit; Cuius infamiâ & invidiâ, & Christiana, quam colimus, Religio apud Turcas & Barbaros, & nobilissima, quam incolimus, regio apud omnes exteros graviter laborat, reus ita perageretur, vt nulla subterfugio rimula, nulla excusationi latebra relinqueretur, ad hunc vnum prætextum tanquam ad aram sacrâ confugisse, Quodd scilicet conjunctionem sibi per confessionem detectam cognitamq; salvâ sacri illius Sigilli Religione prodere & denuntiare non posset? Quam quidem defensionem
cum

Vide proceſ-
ſum contra
Garnet. ſub
finem.

cum ipſe vel luce veritatis perſuſus & op-
preſſus, vel æſtro Conſcientiæ perſoſſus
perciuſq; tueri non poſſet, ſed & iuſtè ſe dā-
natum faſſus eſſet, & veniam criminis à Prin-
cipe, cuius ille Maiestatem nefando ſilentio
violaverat, precatus, ſueceſſit ei in hanc are-
nam perſonatus quidam Advocatus, re qui-
dem verâ (vt ego cum plerisq; arbitror) vaſer
ille perſuga *Parſonius*, qui deploratam illam
& planè cōclamataſ cauſam ſibi ſuſcipien-
dâ, & pro ea, qua pollet ſanè, ſed vt ille apud
Velleium malo publico, facundiâ ſuſtinendam
exiſtimauit.

Ep. dedecet.
parag. 14.

Quam tamè ita ruinoſam & peſſimè ma-
teriatam non alijs conatur tibicinibus ſufful-
cire & firmare, quàm quod ineptè & quidè
impiè, *Conſcientiam Catholicam Sacerdotalem*
Angelicam planè eſſe, ſeq; cum proditiones coniurati-
onesq; contra Patriam Principem vè ſuſceptas, ſibi
per confeſſionem perſpectas & exploratas non ape-
riunt, aut illuſtrant, ſed obtegunt, quantum poſſunt,
& occultant puriſſimis illis ſpiritibus à Deo opt.
max. ad ſalutē ſuorū miſſis, faciē ipſius ſem-
per contuētibus, imperata devotè expectāti-
bus, iuſſa diligentèr exequentibus, ſimillimos
affirmet &

Et penè geminos existere. In quo Pythagoræ
 tamen se magis quàm patronum præbuit:
 Audax enim pronuntiatum suâ ipsius fretus
 autoritate, nec levissimâ quidem ratiunculâ
 confirmavit. *Auld: 19a.* Ipse dixit; Ipse autem est
 Parsonius, & Parsonius ille nequissimus Iesu-
 ita. Postea verò cum id nobis in more non
 esse positum, quod vbiuis gentium concedi
 ille falsò affirmat, vt Advocatis in causa
 Maiestatis ut liceat, esset, gravitèr quirita-
 tus: Advocatum tandem introducit exoticū
 ita ratiocinantem: (recito enim ipsius verba, *Parag. 54. & 50.*
 & quidem formalia & latina, eius illa certè
 elegantia, vt hominem Romanum faciliùs
 quàm Latinum possitis agnoscere.) Nos, in-
 quit ille Advocatus, *Legem habemus superiorē,
 Ecclesiasticā, divino lure intentā, Quā sacerdos neq;
 mori, neq; puniri debeat ob Proditionem sub confes-
 sionis sigillo cognitā, & non revelatā.*

In quâ quidem oratione, ad illam Iudeo-
 rum contra Servatorem institutam postula-
 tionem faberrimè fictâ, & nudâ sine omni
 probationis firmamento itidem relictâ, do-
 cendus primo loco est bonus iste Advocatus
 aut ipsa, si placet, bellua Parsonius, se, cum Iu-
 ris,

ris, præsertim Pontificij, præ se ferat scientiā,
reclamātes hac in causā & refragātes habe-
re omnes Decretorū Doctores, qui, vt *Mal-*
donatus ipse Iesuita in summā confitetur,
omnes existimant, nullū esse præceptū diuinū de Con-
fessione, nedum de Sigillo Confessionis. Et
Panormitanus sanè, Canonistarum Prin-
ceps, ex *generalis Ecclesie Traditione* eā esse ori-
undam censet, eāq; eiusmodi, vt *Græci* eā non
vtentes non peccent; Et Scholastici certè sunt (in
quibus *Scotus* & *Biel*) qui nullum eius in sa-
cris literis extare vestigium arbitrātur: vnde,
cum iure diuino intentam, id est, vt ipse
Anglicè exponit, *fundatam* asserit, turpiter
hallucinatur iste, Iuris nec Diuini nec Ca-
nonici consultus, Advocatus. At dicet fortè
diuino Iure intentam, vtpote à Christo per
Apostolos traditā, quod scholastici quidem
illi quos dixi contendunt. At cum *Legem Ec-*
clesiasticam dicat, Traditionē non esse apos-
tolicam ne dum diuinā, ipse confirmat: Cum
distinctæ hæ sint etiam Traditionum species,
docente *Bellarmino*, nec possint de se inuicē,
vel de eodem affirmari, vt mittam, quod ille
Canonista ignorare non debuit, legem con-
stitu-

Panor. in c.
Omnis vtri-
usq.

De Pæni-
tent. & Re-
miss. nu. 18.

Biel. li. 4.
sent. d. 17.
q. 1. vbi &
Scot.

Bell. 4. c. 3.
De verbo
Dei.

stitutionem scriptam esse Gratiano, & pro c. Lex est. distinct. 1.
 inde traditionem non scriptam, legem Ec-
 clesiasticam dici non posse. Deinde, cum le-
 gē illā suam *superiorē* eā dicat esse, quā omnes
 Nationes non sine diuino instinctu, obser-
 uant & tuentur, apud *Curtium* quidam *Deorū* Curt lib. 7.
Religionem appellitar, de prodicione tā præ-
 fertim horribili & internecinā quamprimū
 patefaciēdā, videte quēso quā iniquus vel
 improbus potius officiorum, vtilitatumque
 æstimator iste sit, qui minutam, semper in-
 certam, sæpē iniquam, aliquando & impiam
 traditiunculam grauissimo Pietatis & huma-
 nitatis Iuri & officio erga patriam cuius pro
 pugnationem Natura Paganis, & Principem I. 2. v. 20.
 d. 2. v. 20.
 d. 2. v. 20.
 d. 2. v. 20.
 cuius potestatem, & salutem Deus ipse Chri-
 stianis pro sanctissimo Religionis momento
 commendauit, anteponendam censeat. Ho. Cic. de
 senect.
 Ro. 13. 1. 5.
 6.
 1. Tim. 2. 1.
 Luc. 13. 1. 5.
 14. 5.
 Math. 13. 7.

Iesus certē seruator noster semper bene-
 dictus mandatum indubiē diuinum, Dei ip-
 sius digito exaratum, ita tamen exaudiendū
 obseruandumq; esse docet, vt eius Religio-
 ne non dico hominis, sed nec iumenti quidē
 vilissimi vita negligatur: Iesuitæ tamen no-

Li. 2. de. Pz.
nit. c. 14.
Socrates,
Sozomen.
Cassiod. in
Triop

Vide Pro-
cess. Garn. &
Ep. dedicat.
Parlo. sub,
nomine. Ca-
thol. Theo

stri, non aliter à Iesu quàm *Africanus* ab A-
fricâ victa vastataq; nominati, Ecclesiasticâ
nescio quam legem, ante *Innocentium tertium*
nec legem quidem, nec adhuc Ecclesiasti-
cam; Confessionis illius, vtvt tumultu-
etur *Bellarminus*, appêdicem, quam *Nectarius*
ante mille annos ex ecclesia Constan-
tinopolitana iustissima de causa extermi-
navit, & *Marsyllus* Patauinus ante tre-
centos fermè, & ipse Pontificius grauissi-
mè accusavit: Non iumentorum, sed homi-
num, sed Christianorum, sed Principum op-
timorum, sed innumerabilium Episcoporum,
Patriciorum, Plebeiorum, Iuvenum, senum,
quorumvis ex omnibus ordinibus & ætati-
bus hominum salutis, quantum quidem in il-
lis fuit, ex morte tam repentinâ etiam sem-
piternæ, vitæ certè & incolumitati temporali
præferendam docent, sibi sanè prælatam pro-
fitentur. Egregiam verò Institutionem & il-
lis totius Europæ imò verò & Asiæ & Ame-
ricæ famosissimis Incendiarijs & reipub:
Christianæ cultuarijs dignissimam! Iura-
mentum, quo nullum est inter homines fidei
& veritatis sanctius vinculum, quodq; vt sui
cul-

cultus partem non minimam Deus ipse vendicavit, si, de secreto habendo quicquid commissum fuerit, editum sit, ad proditiones & similia flagitia ex ipsorum Canonistarum placitis non extenditur, quia vel cogitata sunt, & iuramentum ad turpia non est obligatorium, aut non cogitata, & ultra ea, quæ sensa & cogitata sunt non producit. Et sigillum tamen ab ipsis sine ullo Dei mandato confectum ad coniurationes & sceleratissima quæq; contegenda, etiam contra Patriam, imò & Deum ipsum in causâ hæreseos obligat & operatur.

At dolent isti viri boni hanc suam conditionem, sed religione impediuntur, quò minus suis hic indulgere affectibus possint. Scilicet. At vnde hæc nova Religio? Etenim alijs certè in causis, quæ vitam spiritumq; Religionis continent, non solent esse adeò superstitiosi. De Garneto profectò, quæ erat hominis supra foeminas & fidem delicati mollities, nemo mihi facile persuadebit, cum, sigilli illius, aut conservandi Religione adductum, aut violati pœnâ perterritum, se in tam apertum vitæ discrimen coniecisse. Nimirum spes

Deut. 6. 19.
Plal. 63. 17.
Felin. c. Ego
N. de iure
iur. Panor
in c. Dilectus
nu. 4. De
Excess. Prel.
Mynfinger.
cent. 2. obf.
18.

ei splendidissima affulserat, nefariam illam
 coniurationem, quam ille *grandem Actionem*,
 quia in ea summa rerum Pontificiarum sita
 videbatur, appellauit optatum felicemq; ex-
 itum fuisse habiturum: Quod illum cum nō
 nullo vitæ etiam suæ periculo hominem cē-
 teroquin timidissimum mereri mercariq; vo-
 luisse, non est prorsus incredibile. Nam, vt
 scitè *Alexander* apud *Curtium* in causâ simil-
 ima, *subest silentio facinus, & auida spes* adipis-
 cendi quod voluit, *precipitem animum ad Ulti-
 mum nefas impulit.*

Verum vt ad rem redeam, & aliquid etiā
 ineptæ Religioni tribuam: si vel *Innocentius*
 ipse tertius, cuius illi solius, autoritate nitun-
 tur, huic eorum Religioni patrocinetur, ego
 sanè causam non dico, quin & *Garnetus* san-
 ctissimus Martyr, quemadmodum eū *Par-*
sonius iam pronuntiāuit, habeatur: *Parsonius*
 ipse ad amplissimū Cardinalatus fastigium
 quod ille cum summo in patriam scelere iā
 diū spirauit, illicò euehatur. *Qui peccatum sibi*
in pœnitentiali Iudicio detectum re-revelat, contra il-
 lam *Innocentij* constitutionem fecisse existi-
 matur. Rectè. At cuius tandem peccatum hic
 in.

intelligitur? certè ipsius confitentis. Nam in initio capitis expressum hoc est, *Vt sua quisq; solus peccata confiteatur*, & deinde eodem orationis filo ad sigillum descenditur. Proprijs ergo suisq; peccatis sigillum imprimitur, de quibus solis Cócilium loquitur; iam verò (vt ad hypothesein pauca dicam) *Greenwellus* ille frater Iesuitæ (sic enim appellauit ipse, & fratres erant sane, vt *Simeon* & *Leui*, instrumenta violentiæ in conventionibus ipsorum) ex cuius confessione cognitam sibi *Garnetus* dicit esse conspirationem, non sua peccata, sed aliorum scelera, & cogitata, integram scilicet coniurationis telam, in ambulatoria illa ridicula, & plane nulla confessione exposuit. Eum enim ab omni sceleris conscientia & labe extremum iam spirans sanctissimè purgavit, purgare certe voluit *Garnetus*. Illo ergo constitutionis vinculo impeditus et confictus Iesuita non fuit, quò minùs nefariam illam factionem detegere et deferre potuerit.

Sed fingamus eum simul & sua confessu, (Quod ego sanè facile adducor vt credam) At cum futura & obstinatissimo animi proposito

C. Omnis
vtriusq; De
Pœnitentia
Remissio
sacerdos
Dist. 6. De
Pœnit. vide
Bonavet
ad 4. d. 11.
q. 3.
Vide proc.
cont. Prodic

Genes. 49. 5

Vide pro-
cess. sub si-
nem.

posito suscepta essent, & certissimè perpe-
tranda, nec ista quidem in illam *Inno.* Con-
stitutionem cadere potuerunt. Est enim *Pæ-*
nitentiale Iudicium, de quo ibi sanctissimus *Le-*
gillator in Concilio statuit. At ea Sacerdoti
detegere flagitia, quæ certum est exequi &
designare, non est profectò pænentialitèr
cōfiteri. *Pænitentia* enim, docente *Ambrosio*,
quem reliqui Patres, Canonistæ & Scholasti-
ci sequuntur, *est præterita plangere, plangenda non*
committre; & illam quidem non esse veram
Pænitentiam *Alexander* ipse tertius Pont:
Max: ingenuè confitetur & imperiosè defi-
nit. Iam verò, quam perditè obstinati & per-
tinaces ad crudelissimam suæ machinatio-
nis expletionem *Πέτρος* ille, *Καταβὰς, Fax*, & reli-
quæ coniuratæ furiae fuerint, armata ipsorum
rebellio satis declaravit: Et de *Greenwello* ne-
mo poterit dubitare, qui eum in rebus des-
peratissimis, cum patefacta summâ Dei mise-
recordiâ in fumū omnis illa conspiratio ab-
iisset, animos tamen spiritusq; sibi sumpsisse,
& alijs addidisse, plebem ad arma cōcitasse,
ad eadem inflammasse, hocq; idem *Hallo*
Phlegmatico persuadere voluisse, (quod
certis-

Diff. de Pæ-
nitent. 3.

α.α.

2. Cum qui-
dam de Pæ-
nitent. &
Remiss.

Πάλλω

Πιστάμω

πίστωτος

ἰβήτωρ.

Οδισ. Ε.

facilis des-

centus

Averni

ἀντὶ τοῦ Χθού-

ριδος θεοῦ

ἀντὶ τοῦ αἵ-

ματος οὐ-

ραίου ἡ ἀνδρῶ-

τα.

α.α.β.γ.

certissimū tamen est,) intellexerit. Ecce vo-
bis Iesuitarum poenitentiam, & ipsam pro-
fecto amarissimè poenitendam. *Quibic lavat,*
vbitandem lavabitur? Sed longius provehor in
hypothesi, quàm oportuit. Reprimo itaq;
me, & quæ ad Thesin spectant explicandam
in arctiora constringo.

Dixi primò de subdito. Communis enim
DD. sententia est, quam & ego amplector, Text. in :
elem. Palto-
ralis de re
ludicata &
ibi DD.
clar lib. 5.
parag. lēte
maiest. nu. 6
Decia l. 7. c
c 3 Pract.
Crim.
Quòd non subditus Maiestatis crimen, præ-
fertim in celando, non committat, attestan-
tibus de communi *Claro, Deciano, Gryga, a-*
lijs. Non quòd extraneus, qui aliquid con-
tra Principem molitus est, puniri ab eo non
possit: Forum enim delinquēdo sortitur, &
consequentèr legibus loci alligatur. Paria e-
nim hæc sunt, Quum forum sortiri, & subdi-
tum esse longè disparia sint, vt per multos
DD. elegantèr docet *Andreas Gaill.* Quare, Lib. sing. de
Pignorat. c.
15. nu. 6.
vbicunq; salus Principis in periculum addu-
citur, vel dignitas imminuitur, Poena legis
de Maiestate, quæ ex eo *materialitèr* violatur,
meritò infligitur, vt vt maiestas ipsa, quæ sub-
ditum propriè vt correlatum respicit, *formali-*
tèr lædi non videatur. Subditi verò duplici-

I. Origine,
G. De A-
gricolis.
L. Adlump-
tio ff. Ad
municipal.

Bart. & re-
liqui DD.
ad L. Cun-
ctos popu-
los. C. De
sumâ Trin.
& fide Ca-
thol.

Li. r. c. 6. de
Repub.

L. 3. Obser.
35. 36.

tèr efficiuntur, *Origine & Domicilio.* Et *Originis* quidem ratio, cum naturalis sit, deponi aut excuti non potest: adeò quidem vt originarij ciues, quoquò demum diffugiant, æquè tamen subditi censeantur, & omnibus sui Principis nativi legibus obstringantur, ac si in patriâ, etiam in avito lare subsisterent & hærent: Possitq; adeò Princeps originarius subditos suos transfugas & emanfores ab alijs Principibus reperere: & iusto etiam bello, si opus, vindicare; & ipsos si domũ revocati nō redeant, etiam absentes mulctare & proscribere, vt per nostros interpretes benè ostēdit *Bodinus.* Ad *Domiciliũ* verò quod attinet, eo non minus, imò, si DD. audiamus, magis quã origine ipsi subditi constituimur. Et quanquam ad incolatũ inducendũ Decennium regularitèr requiratur, Illud tamen & Incontinenti acquiritur, Quando quis re & facto animum manendi declarat, puta si domiciliũ ibi elegerit, & maiorem suorum bonorum partem eò transfulerit, vti præclare *Andreas Gaill.* et alij ab eo citati; vnde & isti cum sint subditi, maiestatis crimen contra Principem iam suum admittunt, quando cõ-

tra

tra salutem aut securitatem eius aliquid in o-
liuntur.

Dixi, *etiam sacerdos*. Quia scilicet isti
 κληρικῶν ἀδελφῶν καὶ ἀδελφῶν βλασφημῶντος Romanenses *Iud. v. 3.*

Theologi, & Paparum affectu omnes ferè
 Pontificij Iurisconsulti, exemptos esse Cle-
 ricos è numero subditorum, & ex potestate
 Principum cõtendunt, vnde etiam, nec Ma-
 iestatis crimen ab ijs committi posse, com-
 munitè quidem sed turpissimè asseverant.
 Quis enim illos quæso exemit? Certè, si va-
 carer ista diligentius disquirere, vt *Asinius a-*
pud M. Tull. Senator voluntarius, lectus ipse, *Phil. 13.*
se mutauit calceos, & repente factus est Pater
Conscriptus; Ita & istos exemptos planè à se,
 & illà, qua iam fruuntur libertate, & im-
 munitate donatos facilè deprehendere-
 mus. Nam ad *Justiniani* quidem tempora
 Iudicibus laicis & magistratibus civilibus,
 excepto tantum (si & hoc) clero *Constan-*
tinopolitano, subiecti fuerant omnes Cle-
 rici: Eius verò constitutionibus maximam
 quidem partem foro communi exempti, &
 suis quibusdam Prælati & præfectis com-
 mendati; quos tamen nec in criminibus foro

L. 25. l. 37.
 C. de Episc.
 & Cler.
 L. 14. De
 Episcop.
 Audient.

communi exemptos esse voluit, nec à sua
vel potestate emancipauit vnquam, vel curâ
abdicauit, sed vt supremus ipsorum Monar-
cha & legislator summam in omnes homines
Imperiaz, regimen, & moderationē consequu-
tus, leges eis multas, & quidem *Ecclesiasticas*
scripsit, promulgauit, & supplicij etiam sep-
sit & communiuit. Quin et si vel ipse, vel ali-
us quispiam Imperator plenam eis & natu-
ralem conferre libertatem voluisset: succes-
soribus tamen suis pari iure vtentibus, nedû
alijs principibus, qui nullis aliorum factis,
legibus aut contractibus obligantur, præiu-
diciū creare, aut Iuri & potestati eorum
vlla ratione derogare neuiquam potuerūt.

Quid verò hic Apostolus, quem omnes
Christiani multis Pontificum myriadibus
merito anteponunt? *Omnis*, inquit, *anima sub-*
data esto potestatibus superioribus. Omnis, siue Apo-
stolus, siue Propheta, siue Evangelista, siue Episco-
pus subditus sit, (inquit Chrysost: et reliqui Pa-
tres) et non omnis Clericus? Si *omnis anima,*
ait Bernardus, ad Archiepiscopum Senonen-
sem, (& intelligendus de vtraq; potestate vi-
detur) *tum vestra. Quis vos excepit ex vniuersita-*

Novel. 6. &
pass.
Nou 133.
123.
Nov. 131.

L. 4. ff. de
Recep Ar-
bitris. c. In-
notuit
de Elect.

Rom. 13. 1.

add. l. c. 13.

te? Si quis tentat excipere tentat decipere . Et
 verò cum Imperatores nostri in l. 5^a. verbo
 generali, imo & geminato, eodq; magis com-
 prehensiuoq; vtantur: quis credere poterit, e-
 os tam ingentem hominum turbam è subdi-
 torum suorum numero eximere, aut si sub-
 diti sint, ab ambitu legum, quo suis indiscri-
 minatim complectentium, excipere voluisse,
 nisi forte eos propterea de Clericis non sen-
 sisse existimemus, quia nihil illis sæculis de
 Clericis tam impium, tam nefariū, tam cru-
 dele metuere aut suspicari potuerunt? Sed
 mutata ex eò sunt tempora & mores . Neq;
 enim vlla posterioribus hisce temporibus
 contra rempublicam, vel Principem susce-
 pta coniuratio est, in qua si non primas, at a-
 liquas certè partes sacerdotes Religiosissimi
 non habuerunt, vti & acutè obseruatum &
 nervose demonstratum est ab Honoratissimo
 literatissimoq; Dynasta in nobili illa, quam iā
 & exteræ tenent Nationes, oratione . Vnde
 præclarè Iulius *Clarus* clericos monet, vt sibi
 in omnem casum caueant, ne se talibus admisceant:
 Quia licet illa conclusio de Iure, Pontificio scilicet
 & Antichristiano, vera sit, tamen Principes sæ-

Cad. l. Iulii
 am. Maieft.
 Ak. t. de
 Sacros. ec-
 clef.

C.N.
 D. parag.
 L. x. Ma.
 ief. nu. 704.

culares etiam Pontificij de facto (& iure quidem optimo) *servant contrarium*, vt de Mediolano suo testatu r: & narrat Florentiæ fuisse aliàs propter hoc crimen suspensum Archiepiscopum. Et verò, cum originarij ciues semper maneant, & sint de districtu et territorio in quo vivunt, vt *Gygaz*, et *Decianus* et alij fatentur: consequens est, eos si quid vel ipsi contra Principem moliantur, vel machinationes ab alijs institutas ad se quoquo modo delatas non reuelent, maiestatis reos esse iudicandos.

Clar. vbi su.
Gigas de
Crim. l. x. §.
Maieft. q. 6.
nu. 2. ti. qua.
liter. & a
quib. & c. De.
l. 7. §. 1.

Ad 1. vtrum.
ff. ad l. Póp.
de Parric.
Ex sola sci-
entia nō de-
bet quis pu-
niri, nisi
quando ma-
iesticium de-
bet cōmitti
in personā
cuius potes-
tati subiec-
tus est: & c.
Ib. Bartol.
Cent. 5. ob-
ser. 40.

Quoquo modo inquam, nam et hoc sequitur in *Thesi*. Sequor enim hic illam *Bartholi* sententiam, vbi affirmat omnes subditos qui tractatam conspirationem, vel machinationem contra Principem sciunt et non reuelant capitali pænā, ex l. Iulii Maiestatis, esse afficiendos. De quo, quòd vulgare dogma sit, in quod omnes ex æquo consentiunt, testatur prudentissimus *Mynsingerus*. Neq. distinguo, vtrum secreto sciant, sic vt probare non possint, quod pleriq; faciunt: Quis enim certo nosse poterit se probare posse? cum et huiusmodi probationes ex alienā fide pende-

deat, et omnes sint arbitrariae, et testes forte
 an de quibus speratur, inveniri non possint? Vide omni-
 no Menore
 permultos li-
 bros de Ar-
 bitrar. iudi,
 Neq; verò, ut pie et prudenter ipse *Garnetus*
 respondit, æquum est ut salus Principis ex
 priuato iudicio, aut istis fortuitis casibus sus-
 pensa periclitetur. Nec me movet corporis
 periculum, quod ex tormentis vel carcere
 imminere putant ei, qui reuelat. Hęc enim
 pericula, et si qua sunt alia, Accusantibus tā-
 tum impendent. Nos vero revelare eos vo-
 lumus, non accusare, et media quædam via
 est denūtiatio, de quâ latè *Bartolus* ad Extra-
 vagant. ad Reprimendum, Quomodo in lē-
 se maiestatis crimine procedatur. Ex quâ vel
 inquisitio institui, vel res aliâ quapiâ inda-
 gatione eventilari possit. Quam sententiam
 ex *Cagnolo* & *Alciato* refert & sequitur *Myn-
 fingerus*, & *Menochius* probat. Quo pacto, & v-
 tilitati publicæ satis prospici, & privatorum
 incommodis poterit obviari. Sed est hoc
 periculosum! At indignus ille certè luce, quâ
 fruitur, aurâ quâ vescitur, terrâ quâ sustine-
 tur, qui tantillum Equulei vel carceris peri-
 culum, non dico subire & perpeti, sed adire,
 accersere, invadere pro patriâ dubitaverit.

Dulce

L. 3. C. ad l.
 lul. Maiest.

L. 2. c.
 55. De Arb.
 iudic

Dulce & decorum est pro patria mori. Quod in casu hoc nostro *Fernādus Vasquius* gravissimè respondit. Neq; iniquitas, quā *Baldus* & alij mouentur, locum hic habet, vt scilicet propter simplicem notitiam¹, quæ declinari fortasse non potuit, vltimo quis supplicio afficiatur. Tam enim facile est deferre & renuntiare, quod sileri non debuit, quam difficile nō nouisse, quod tractari non oportuit. Neq; hic scire simpliciter, sed suppressere & celare, quod scias, capital est. Verūm ne in leuissimis quibusq; criminationibus in gratiam Principum, vt *Ateius Capito* apud *Tacitum*, sævire videar; Thesi hanc nostram cū *Iulio Claro* limitandam censeo, vt in ijs tantum Maiestatis capitibus valeat, in quibus vel salus Principū, vel status reipub. periclitatur, de quibus & nostra questio instituitur.

Parag. fin.
q. 87. nu. 20

Sequitur in Thesi : *Etiā per confessionem Sacramentalem.* Quod *εὐχρηστικὸς* à me dictū vos quæso vt accipiatis: quum ego nullū huiusmodi sacramentum, quicquid vel nostri quidam ecclesiastæ mussitant, vel Pontificij clamitant, agnoscere aut velim, aut debeam. Et in hoc quidem articulo, quod Confessio-

nis

fionis sigillū simpliciter non excuset celantē
 cūm plerofq; omnes Canonistas, tum verò
 Civilistarū in materia criminali *Homertum*
Anget: Aretinum de Maleficijs, quem *Ignens* Parag che
hai tradito
v. queto an
sacerdos.
Ignens ad l.
hdei com.
ff. ad Silan.
nu. 53.
Decia. lib. 7.
c. 34.
Gigas de
crim. l. x.
Maieft. tit.
qui accusare
poffit. q. 18.
Ad l. de Mi-
nore parag
Tormenta.
ff. de Quest.
Gygās, Decianus, & reliqui fequuntur, adftipu-
 lantem habemus. Et illi quidem illam *Inno-*
centij constitutionem, de quā fuprà nonnulla
 differtui, de commiffio exponendum cēfent,
 non de committendo, cui omnes oportet,
 quantum in ipsis eſt, obſiſtere; In quo caſu
 nonnulla & in Accuſatoribus & Teſtibus
 ſingularia obſeruauit, maximus ille Hippo-
 lytus de Marſyl. vbi & de noſtra quaſtione
 ex *Innocentio* quarto ſic breuiter ſtatuit: Quod ſa-
 cerdos poſſit delictum aliquod committendum, ſaltē
 in genere, non nominando perſonam revelare, & ſa-
 cere caute, vt obuiet delicto. Sed dicit quidem *In-*
nocentius expreſſius, in crimine committendo
 pertinaciter ſuſcepto, Si aliter non inueniat viam Inno. in dē
Omnis vtri-
vq; Ignens
vbi.
Panormit.
10. And.
Anton. de
Burrio. ex.
Archid. in
c. Sacerdos.
De panis
diſt. 6.
 impediendi niſi reuelet, reuelet abſpreſſe, hoc eſt,
 & rem & perſonam deteget. Quem *Panormi-*
tanus et reliqui Canoniſtæ patrem vtiq; ſuū
 comitantur, vt de communi eorum opinio-
 ne, qui hic maximè audiendi ſunt, *Martinus*
Nauarrus, Hieronymus Gygās, citati ab *Ign-*

C. 109. v. de
tradatur.

Par. 49.
19. memb. 1.
ar. 2.
Sixt. Senen
in Alex.
Th. Bonau.
alij ad 4.
senten. dist.
21. ar. 4. q. 1.

dio *Lopez* in Pract. criminal. Canon. attestan-
tur, licet ille vir bonus contrarium tueatur.
& hanc quidem sententiam de revelando hu-
iusmodi crimine expresse tenet & defendit
Alex. Hutensis scholasticorum ferè antiquis-
simus, fons vitæ, suo tempore appellatus: sed
contra alij, qui sequuti sunt, penè omnes cō-
fessionem nullo modo retinendam esse cō-
sent. Monendum tamen generalitèr & con-
fute Principem, vel eum cuius interest, ut sibi
caueat, et prospiciat: Imò verò de loco et te-
pore periculi certiores faciendum existi-
mat Iesuita nobilis Emmanuel Sa qui 40.
bonos annos in nefarijs illis aphorismis cu-
dendis male collocavit, ut de utroq; (neq; e-
nim librum ipsum mihi contigit videre) mihi
author est ille, qui Catechismum Iesuiticum
egregie cōscripsit ipse homo Pontificius lib.
2. c. 1. Quæ omnia etsi ad plenam illam & ro-
tundam secreti detectionem, quam Canonis-
ta nobis tradunt, non pertingant, nec certā
periculi depulsionem afferant, *Garnetum* ta-
men, qui in illa confessione fabulatoriā pec-
cata aliena eaq; summa animorū peruicacia &
obstinatione certissime perpetrada, ad funes-
tis

tissimū reip. interitū & vastitatē cōparata, si-
bi detecta, non modò *plene & integrè* nō pro-
palauit, sed nec de certo loco & tempore mo-
nuit, nec in genere reuelauit, nec vllā vel leuissi-
mā indicatione vel significatione, verbo vel
facto patefecit, obruunt planè, & reum læsæ
maiestatis peragunt, & pœnā Capitali, quod
in Thesi adiectum, & in hac causā ordinariū
est, iustissimè mulctatum cōmonstrant: *Parso-*
nium deniq; Advocatum, impudentiæ & sce-
leris in improba defensione non multò mi-
noris clarissimè conuincunt.

Tit. Tit. Ci
ad lib. Ma-
iest. & om-
nes crimi-
nalis pal-
lim.

Οι δὲ αὐτοὶ ἐν τῇ ἀποκρίσει,
ἀλλὰ ἀντιφρονεῖς τὸν πῶτε ἰσίδε, ἔχον.

Ex necdū vobis (Auditores) satis liquet, nos
de vera, de gravi, de nostri, de præsentī con-
troversiā disputare, cum de eo, quod in gra-
uissimo iudicio actum est, & etiamnum à le-
sitis in questionem vocatur, disceptatio hæc
à nobis instituaturs? Quæ omnia, si in secun-
dā, quæ sequitur, questione ego aperta &
manifesta non faciam, nihil recuso, quin in
eā, quæ vltima est, fidem mihi omnē deroge-
tis, & partem contrariam veriorē existi-
metis.

Thesa.

Bellar. de
Exemp. cle.
xi. Parloa.
q. 2. nu. 37.
respons. ad
D.C.

Vide Mar.
Rom.
Parl. ex.
ded. parag.
31.

Etenim, cum in ea, de suprema Principis in subditos potestate agamus, & eosde, quos in superiore, habeamus adversarios, leuitas utiq; & sacrificulos Romanos, Ecclesie & reipub: nostrae iuratos, vereor ne & coniuratos hostes, qui se Clericosq; omnes omni Principis imperio exemptos asserunt, & Monarchas supremos in causa Religionis omni Iurisdictione & autoritate spoliant, eamq; quae in homines scelestos ad necessariam regiae dignitatis & salutis propugnationem exerta, & plane extorta est, seueritatem, persecutionem, quod & ipsum Augustino crimen est Maiestatis, appellitant, & iustissimam suorum poenam Martyrii nuncupant; ut (quod Augustinus de Donatistis alicubi scripsit) Cum viuant ut latrones, mori tamen ut Martyres videantur, Nemo est opinor tam hebes, qui nequeat vno obtutu, ea hic omnia, quae in priore distinctius observata sunt, contemplari. Iam vero, ut nostram hanc sententiam, quam ego verissimam & sanctissimam esse scio, Invidia ea, qua Pontificiorum vel stultitia, vel nequitia eam onerauit, liberare possim, pauca mihi, siue supposita, siue postulata, sunt necessario

præmittenda.

Et primo quidem loco, dandum hoc mihi est, quod nemo sobrius inficiabitur, docti omnes etiam extranei & Pontificij, confirmant (vt ad hypothesin verbulo diuertam:) Quodd Princeps noster, si quis alius, summus Monarcha sit, ideoque nec superiorem, nec par⁷⁶² rem sibi in suis regnis agnoscere debeat aut⁷⁶³ habere possit, et proinde eo omni Iure, quod Imperatores Christiani in illis optimis & purissimis sæculis cum omni bonorum approbatione & applausu exercuerunt, vtiliter & plenarie valeat. Secundo, Res ea, quæ maximi in repub. momenti & dignitatis est, ad maximam & amplissimam potestatem, quæ eam & autoritate firmare, & potentiâ tueri habeat, meritò est deferenda. Eam verò rem Religionem esse nemini Christiano dubium esse potest, quod fuit Ethnicis persuasissimum: Apud quos Religionis & rerū sacrarum summa cura & potestas cum summo imperio semper coniuncta fuit, vt est à clarissimo LL^m nostrarum professore in au⁷⁶⁴ reolo quodam libello copiosè demonstratū: Ad quem si in his angustijs vos remittam, da-
762 763 764

bitis mihi spero veniam ad aliam provolan-
ti.

Tertio, Potestas siue iurisdictio, vt adhuc
de Ciuitateam, spiritualis duplex est, Alia
merè *spiritualis*, quæ in vsu & exercitio Iuris
spiritualis versatur, vt pote quæ ab Ecclesiæ
clauibus, aut sacris saltē ordinibus tora
pendet, cuius & finis, & materia, et instru-
menta & effecta merè & propriè spiritualia
sunt, spiritum utiq; & animam spectantia;
Hæc q; vel fori est *pænitentialis*, & *Clauis*, vel *Ju-
dicialis*, & *gladius spiritualis* appellatur: Alia ve-
rò minus propriè *spiritualis* dicta, quæ in regi-
mine & moderatione rerum et personarū,
quas vocant, spiritualium versatur, et id sibi
habet propositum, vt vera et sincera Religio
promulgetur, legibus muniatur, pænis sanc-
atur, et purè sanctèq; et colatur ab omnibus,
et excolatur ab ijs, qui diuinâ sunt ordinati-
one ad eam rē destinati, et si quid in his cau-
sis sequiūss admīssum fuerit, debitâ seueritate
vindictetur. Et hæc, licet rerum spiritualiū ex-
ecutioni, vt illa altera manū nō admoliatur;
quia tamen, et Dei gloriam et æternā civium
salutē, inquantū ea quidē ciuilibus ratio-
nibus

Bonau. ad 4
dist. 18 ar. 1.
q 3.

Vide Dua-
ren. l. 1. de.
Benefic. c. 5
C. Principes
C. De legu.
lib.
C. Quali 23
q. 5. c. Non
inuenitur.
C. Quando
23 q. 4. c.
Filij 16 q. 7
Vide Espel.
com. 3. in.
Tit. Digressi
20.

nibus procurari potest, & Religionē ipsam, quod ad externam disciplinam & potestatem coarctatam attinet, obiectam sibi habet, & diuinā institutione commēdatam semper intuetur, potest & solet ista meritissimò *Spiritualis* appellari; sic tamen vt cum eā quam merè *spiritualem* appellamus, minimè cōmisceatur. In quo Pontificij aut suā sponte insaniunt, aut ineptissimè halucinantur.

Nec verò nos ista fingimus, sed ex Iure ipsorum Canonico, & doctissimis Interpretum Cōmentarijs deprompsimus: & distinctionem hanc nostrā *Parsonius* ipse alicubi, (prudens an imprudens?) sequitur. Et verò, vt rem paucissimis absolvā, Iure Canonū *spiritualē* habere Iurisdictionem, & eam vsq; ad suspensionem exercere possunt *Abbatissa*.

Quæ moræ illius *spiritualis Iurisdictionis*, quæ ab ordinatione pender, cuius foeminae non sunt capaces, participes esse non possunt; cū tamen alterius illius intuitu *Abbatissa Caput* & *Patrona Clericorum* nuncupetur: Nec iuvat, quod Religionem profiteantur, cum nec ordines omninò suscipiant, & Reges Cōsecratione & inunctione suā, Christi Domini fiant

c. Dilecta
lia da Ma-
iorit. & o-
bed & ibi
Panor.

c. Noua
quædam
De Pznitē.
& Remiss.

N.B.
C. Dilecta
de Exceſſib.
Prælat.

et

Euseb. l. 1.
Hist. Eccles.

l. 33. 9.

Arist. II. 6.
Eth. c. 8.

& proprius ad Clericos & ordinatos accedant, quam vlla Religionis professio sceminas perducere poterit, adeò quidem, vt *Parsonius* ipse aliquid eos habere *Clericorū*, & quādā tenus spirituales agnoscere compellatur.

Nec verò movere nos debet, quòd Civilis potestas in vilioribus reipub: negotijs ferè occupetur, vt propterea ad rerum sacrarū tractationem aspirare non debeat. Etenim pro civilis *prudentiæ* ratione & discrimine, civilis etiam *potestas* duplex est. Alia, quidem *republicana*, quæ & *Architectonica*, quæ in moderatione reipub: & legibus ad vtilitatem publicā & salutem etiam, *republice Christianæ*, animarū eternam, condendis versatur. Altera *magistratus*, quæ partim in definiendis litibus & distrahendis controversijs posita est, & *iudicialis*, partim in Consilijs pro temporum ratione capiendis, & *consiliaria* appellatur. Et hæc quidem *consiliaria* formaliter et propriè *Regalis non est*, quæ in magistratibus, Iudicibus et Principum Consiliarijs reperitur. Altera verò *Architectonica*, quæ autoritatem et ius legum ferendarū habet, Imperialis est, et ad ea omnia quæ ad statum reipub: quoquo modo pertinent, in qui.

quibus et *Res divine* proculdubio continen-
 tur, extenditur. Quæ etiam eo nomine à qui-
 busdam illi etiam potestati, quam *merè spiritu-*
alem dixi, nō prorsus ineptè antefertur, quod
 hæc à Christo quatenus *Deus, Rex, & Domi-*
nus; illa ab eodem, quatenus *Sacerdos, Minister,*
& Mediator est, dimanare censeatur; Non,
 quod illa functio non sit sacratio et divini-
 or, sed quod hæc excelsior, et augustior, et
maiestas, de quâ quærimus, capacior. Atq;
 hinc quidem in eâ, quæ in terris habetur, *poli-*
tica Ecclesiæ gubernatione, sacerdotes, qui
 illâ obibant, Regibus et Principibus, qui alte-
 rā administrabant, inferiores sēper habiti, &
 subiecti fuerunt. Sic apud Israelitas *Moses* su-
 premus secundum Deū populi Princeps, nō
 minùs *Aaroni*, sacerdotibus, et Levitis, quā
 Iudicibus, Tribuū primoribus, et Concilio
 præfuit; vt et in regno postea se res habuit.
 Et apud Romanos veteres cum Magistratus
 rempub: gererent, et Pontifices res sacras et
 ceremonias Deorū procurarent, Maiestas
 tamen et summa in vtrosq; potestas in po-
 pulo Romano resedit, aded quidem, vt nec
 de violatâ Religione Pontifices ipsi ius dice-

Eccle. est in
 rep. Ope
 contra Par.
 Aug. l. 3.
 cont. Cres-
 con. c. 51.
 ep. 48, 50.

Exod. 31, 28
 32.
 1. Sa. 1. 4. 2.
 35.
 2. Reg. 11.
 7. 23. 4.

re potuerint, vt *Bodinus* eruditè obseruauit.
 Et testis est certè *Aristoteles* apud Græcos an-
 tiquiores Regem *ἡ τοῦ βασιλέως*, Dominum
 et moderatorem eorum, quæ ad Deos et Re-
 ligionē pertinebant, semper extitisse. Quod
 ego tamen simpliciter non affirmo.

Postremò, Maiestas ea est, quam Græci
ἀρχὴ ἡ ἐξουσία, κυριότης, κράτος, μακροβουλία appellant, sū-
 ma, absoluta, et perpetua in ciues, subditosq;
 suos potestas. Summa sine superioris recog-
 nitione; Absoluta sine Causarum vel Perso-
 narum exceptione, Perpetua sine temporis
 præfinitione. Et Maiestatem lædere, vt
 eleganter *Cicero* definit, quod politissimi
 quiq; Iurisperiti, *Barn. Brissou.* *Deci-*
anus, Manut. et alii ex osculantur, est de digni-
 tate, amplitudine, aut potestate populi, aut eo-
 rum quibus populus dedit potestatem derogare.
 Loquitur ille quidem pro statu illius rei
 pub. de populo, sed de supremo quouis
 Principe accipi & exponi debet: et de Impe-
 ratore, cui & in quem Populus omne suum
 ius lege Regiæ contulit, dubitari non potest,
 nec proinde de reliquis Principibus, qui ea-
 dem potestate & iure in suis territorijs vtun-
 tur,

Lib. 3. ca. 3.
 De Rep.

Li. 3. ca. 11.
 Polit.

Li. 2. De In-
 uentione.

De verb.
 Sig. lib. 7.
 De legib.

Instit. de lu-
 re Nat.
 Gent. & Ci-
 vi. parag.
 sed &c.

tur, ut in primo postulato diximus, & Ioan Ig-
 neus in illustri disputatione, An Rex Franciæ
 recognoscat Imperatorem, eruditè demon-
 strauit.

Vide Alber.
 Gent. disp.
 1. de Potest.
 Regis Abso-
 lutum Co-
 vatuum.

Istis ergo positis, Thesis nostra paulò dif-
 fusius explicata sic habet. Cum totius reipub. cu-
 ius pars Ecclesia est, merus Religio, Regibus à Deo ops.
 maximo administratio commēdata sit, cumq; sine Iuris-
 dictione nullum Regimen sine coertione nulla Iurisdic-
 tio constare possit. Supremus Monarcha Christianus, in
 omnes reipub. partes, in omnes personas, cuiuscunq; sta-
 tus & conditionis, supremam, legislativam, coactivam,
 vindicativam potestatem habet; idq; in omnibus causis,
 in civilibus quidem amplissimam, legibus tamen Na-
 turæ & gentium circumscriptam, in spiritualibus, eam
 quam dixi, minùs spirituales, in moderatione et regi-
 mine, non in usu & exercitio positam, ad Religionē pro-
 mulgandam, & si opus fuerit, purgandam & reforman-
 dam: non fingendam tamē aut variandam pro libidine,
 sed ex præscripto verbi divini, consilio, ductu, & auspi-
 cijs eorum, quibus illa merè spirituali tribuitur, nisi
 notoria aliqua in eis defectio à fide, aut lapsus manife-
 stus in fide appareat, constituendam: relicta singulū se-
 cundum varias functionum & vocationum formas &
 rationes suorum munerum liberà executione sine ullā
 ordinis aut decori perturbatione obeunda. Atq; hæc qui-
 dem omnia gladio civili, id est, Imperiali & regia au-
 thoritate consicienda. Hanc eorum potestatem qui vel
 penitus tollere, vel ex parte aliquā respectu certarum

L. 5. ff. de eo
 cui manda-
 ta est Iuris.
 L. 2. ff. de Iu-
 risd. c. m.
 Iud.

causarum & personarum, minnere conantur, eos ego
*Maieſtatem principū lādere & imminuere, & proinde
 panā capitali merito mulctari poſſe, ut Maieſt. eos cō-
 tēdo.* Ex quo etiā cōſicitur, lebusitas, ſacrificu-
 los, & reliquos pſeudocatholicos, qui prop-
 ter ſuprematus Regij vel improbā impugna-
 tionē, vel peruerſa inficiationē capite trūcati
 ſunt in hoc regno, iuſtiſſimas imminutæ ma-
 ieſtatis pœnas reipub: Principibuſq; perſol-
 viſſe, non Religionis ergō martyriū obiſſe:
 quod *alanus, Parſonius,* & alij, impudentiſſi-
 mē mentiuntur.

Atq; huius quidem Theſeos noſtræ ſingula
 capitula procliue nobis eſſet, & apertiſſimis
 ſacræ ſcripturæ oraculis, & laudatiſſimis op-
 timorum Principum Iudaicorum & Chriſtia-
 norū exemplis, & confertiſſimis Patrum te-
 ſtimonijs comprobatiſſima vobis exhibere:
 ſed et hoc alterius loci eſt & inſtituti, et cū
 ab alijs nonnullis tentatum, ſum verò ab ad-
 modum *Reverendo Preſule,* eximio huius A-
 cademiæ lumine, & Collegij *VVichamici* cla-
 riſſimo fidere, Domino mihi omni honore et
 obſervantiā ſemper colendo, *Epſcopo VVim-
 ton.* in illuſtri illo *De vero diſcrimine inter
 Chriſtianam ſubiectionem & Antichriſtianam re-
 belli.*

Alc. ad rub.
 C. de ſacro:
 Ecc. ne-
 mini dubiū
 eſt quin in
 primitiva
Eccleſ. de
 rebuſ & per-
 ſonis Eccle-
 ſiaſticis ius
 dicerēt im-
 peratores,
 qui tamē a-
 cerrimus pō-
 ſitiuſ ſuit,

bellionem opere ita præstitum, vt, quod *Flirtius* de *Cæsaris* *Commentarijs* scripsit, non tam præbita ab eo, quam præcepta alijs scribendi dicendi; materia videatur. Quare etiam *Leonem* Pontificem Romanum Imperatoris Maiestatem & Dominiū in causis Ecclesiasticis humillime agnoscentem & observantem invitus, tamen prætereo.

P. 31. 38. 69.

75.

Ep. 9. &c.

passal.

Gregorium verò *Magnū*, quem illi Apostolum nostrum nuncupare solent, in causa Religionis et Regis religio mihi penè est præterire. Qui ad *Mauritium* Imperatorem de coercendo *Ioanne* Constantinopolitano Archiepiscopo, qui vniuersalis Episcopi titulum sibi arrogauerat, cum Imperatoris studium in conseruandā Episcoporum charitate laudasset, sic scribit. viz. *Pie veraciterq; consideras* meminem posse rectè terram regere, nisi noueris diuina tractare. & pacem reipub. ex vniuersali Ecclesia pace constare. & paulo post, serenissimū Imperatoris iussibus se præbere obedientiam proficitur. Et quod non solus ego, inquit, sed tota turbatur ecclesia, quod pia leges, quod veneranda synodi, quod ipsa Domini nostri Iesu Christi mādāta superbi atq; pōpatici cuiusdā sermonis inuersione turbantur, piissimus Dominus locū secet vulneris, atq; resistentē agrū Augusta autoritatis vinculis astringat: Astringendo enim statum reip. subleua-

Li. 4. ep. 12.

dict. 13. c.

19.

tis. Atq; hic adeste quæso animis qui adestis corporib;
 & hæc mecum paucis recognoscite. *Gregorius*
Potifex ipse maximus imperatorē *pysunū* Do-
 minū suū salutat non dictum filiū: *lussionibus* obtē-
 perat, non mandatis aut *iussionibus* obstringit, vt
 hodie fit: in turbatione legum *Ecclesiasticarum*,
 & diuinorum mandatorum violatione Potesta-
 tem Imperatoris implorat, vt *urat*, vt *secet*, vt
constringat: quem tandem virum? Patriarchum
Constantinopolitanū, cuius Ecclesia *in* *lo* *op* *et* *β* *h* *a*
 cum Roma vetere ex Concilio Chalcedo-
 nensi sortiebatur, & quibus vinculis? Non
 emendicatis aut ab ipso, vti iam fieri consu-
 euit, delegatis, sed *Augustæ* autoritatis, hoc est, su-
 premæ & Imperatoris Maiestatis potestate
 constringat, coerceatq;. Sic enim & paulo
 post loquitur. Ille coercendus est, qui sanctæ
 vniuersali Ecclesiæ iniuriam facit, qui honori quoq;
 vestro se per priuatum vocabulum superponit.
 Quid dici apertius potuit? Coercendus est Pa-
 triarcha: Numquid ergo exēptus ex potesta-
 te? Quia vniuersali Ecclesiæ iniuriam facit. Annon
 ergo Regibus Ecclesiæ & tutela & vindicta
 etiam cōtra Ecclesiasticos committitur? Ve-
 rum et hic aliud est piaculum. Quod scili-
 cet

Can. 28.
 Aq. 16.

eet Imperatoris honori se superponeret, cum se v-
 niuersalem Episcopum nominaret. Quo sanè
 verbulo omnis Pontificum Romanorum ef-
 frænis fastus et monstrosa insolentia, nõ pro
 Episcopis modò *uniuersalibus* sed pro *Monar-*
chis & orbis totius Domini se gerentium, qui
 senon modò *Imperatorum honori superponere,*
sed pedem illum superbie ceruicibus eorum im-
 ponere, ipsos etiam de honoris sui solio de-
 ponere imò deijcere deturbare, et turpissima
 vngularum oscula, et vilissima quæq; ab ijs
 quasi mancipijs seruitia non accipere modò
 sed exigere non erubuerunt; contunditur,
 concutitur, profligatur. Quid ergo necesse
 est, vt alia, quæ apud eum multa sunt similia,
 huc afferam? Quòd potestas ei sit super omnes
 homines calitus data, Quod Christus sacerdotes
 suos eius manui cõmiserit & dominari etiam sacer-
 dotibus permiserit, cū et illa luculentissima sint,
 et ego diutius fortè hic immoratus sim quā
 oportuit.

C. Vnam
 sanctam de
 Maior. &
 obed in ex-
 tra. com.
 c. Fundamē
 ta de elec.
 in 6. c. Pas-
 toralis dei
 sen & re
 lud in elem
 ca. solitē
 de Maior &
 obed. Sabel
 Naucler.
 Vide Pouel
 li. 1. c. 19. de
 Ant. chris &
 ab. eo cū.

Ad nostra ergo accedo, quæ adeò sunt
 multa, vt exitum in ijs quàm initium diffici-
 lius sit invenire; adeò perspicua, vt in ijs ex-
 pendendis sensus magis communis quàm
 in:

ingeniū aliquod excellens aut iudicium singulare requiratur. Quid enim sibi volunt primi illi Iustin: Codicis tituli, *De summâ Trinitate & fide Catholica, De Episc: & Cler: De Episcopali Audientiâ, De Hæreticis, De Apostatis, Ne Sacrum Baptisma iteretur & similes?* Quid sonât? quid sanciant aliud, quàm eam, quâ ego hic assero, supremam & vniversalem Principū potestatem? Hoc verò adeò apertè, vt si nihil nobis aliud subsidij superesset, solâ tamē Titulorum ratione superiores in hac causâ evadere debeamus. Ipsæ verò leges, si vacaret exponere, quantam nobis lucē, quàm certā victoriam adportarent? Quid enim illa prima legis oracula, *Cunctos populos quos nostræ Clementiæ regit imperium in tali volumus Religione versari, &c.* Annon summam & absolutam Principis in causis etiam spiritualibus & religionem spectantibus, autoritatē arguunt & convincunt? Nihil ego mavellem, quàm vt singulas leges primi saltem tituli liceret perstringere, sed sentio me spatijs iniquis iā poenē exclusum: & ad *Norvellas Iustin: festinabundus accedo.*

E quibus quæ ad hanc nostram sententiam faci-

faciat confirmandam singula perconsere, ni-
 si cum Choræbo fluctus velim numerare, nec
 conari quidem debeo. Est tamen in Nouella
 sexta, quod sine prævaricatione prætermitte-
 re aut tacere non possum: vbi Imperator, cū
duo maxima Dei dona sacerdotum et imperium, quorum
illud diuinis ministrat, hoc humanis præsides, præsidi-
cisq; explicasset, illud adiicit, Inde adeo maximam ha-
bemus sollicitudinem circa vera Dei dogmata, et sacer-
dotum honestatem, vbi & res et personas Diuinas siue
Ecclesiasticas ad suam curam & potestatem
 reuocare eum & vindicare satis est superq;
 manifestum. Quod tamen vt adhuc clariùs
 perspiciatis, Accedite mecum ad Nouellam
 133. vbi de Monachis et eorum conuersatio-
 ne legem laturus, cum vitam solitariam Deo
 sacram esse, & huiusmodi nonnulla præfa-
 tus fuisset, adiungit, *à Nunciator om' tū Cerimon' Nihil*
non peruium est et expeditum ad Inquisitionem Maie-
statis Imperatoria. Qua communem in omnes homines,
etiam Clericos et Monachos) dicitur Clar, moderationem
sue præfecturam à Deo (non à Papa) percipis. Et in fi-
ne. Et prorsus tam per sacratas personas, quam Magis-
tratus, ea, qua Deum concernunt, incorrupta existant,
& præ ceteris omnibus per Maiestatem Imperatoriam,
vt pote cui nihil Diuinorum, & quod custodire iustum
est à nobis negligatur, sed per omnia studeamus vt cō-
munis reipub. Status ex magni Dei & servatoris nostri
Iesu Christi erga hominis amore fructum auferat per

*Reverendissimi virorum civitatem, quam custodire
& Clerici & Monachi, & Episcopi sacrorum me-
mores Canonum, tum nostrarum legum & constitutionū
quas & valere & vasa esse per presentem quoq; legem
jancimus. Ecquid est ab Elizabetha beatissimę
memorię Principe, ecquid à potentissimo
magnę Britannię Monarcha Iacobo in cau-
sis Ecclesiasticis imperiosius constitutum?
Ecquid, non dico à prudentissimo Regni
Senatu, sed à minutissimo quopiam Theolo-
go, amplius & augustius tributū regię ma-
iestati, quàm hic Iustinianus, & alibi alij Prin-
cipes, quos ipse nobis laudat Parsonius, Chri-
stiani, sibi suo Iure imperatorio vendicant &
pro imperio exequuntur? Dic aliquid hic so-
lidi Parsoni, aut te tuosq; læsę Maiestatis reos
ingenuę confitere*

*L. 5. hist.
in prox.*

*Vide conci-
onem R. P.
epi Cices,
de tubis.*

Non est iam nobis opus illo Socratis hi-
storici testimonio, quod maximū & quidem
meritō, faciunt Theologi, Quòd omnia quę
ad Ecclesiam pertinebant, ex quo Imperato-
res Christiani amplexi fuerant Religionem,
ab eorum voluntate penderent, & maximę
synodi eorum autoritate coactę fuerint: nos
enim leges & Constitutiones ipsorum ha-
bemus in manibus, quę hæc clariùs & multò
qui;

quidem certis loquuntur. Quod si & historicos salutare velimus: apud Theodoretum Constantinus postquam Episcopos quosdā in exilium misisset, alijs minatur: *Si quis illorum facta laudare aut defendere voluerit, ille deinde* Theod. li. i. 20.
I. mei ipsius vindictā perpetuetur, Valentinianus etiam Episcopos, qui fidei à se promulgatæ acquiescere & subscribere noluerunt, *Rebelles appellat*, & huiusmodi multa sunt in omnibus penè paginis exempla. Sed explicata iam Thesis nostra est satis, & uti spero, confirmata: vnicum restat de extraneâ potestate superiore introducendâ, Quod per se tamen satis lucet. Si qua enim in hoc genere superior & sublimior fingi iurisdictioni posset, ad extraneos, quibuscum nihil nobis est commercij, nullâ ratione pertineret. Nā extra Territorium suum ius dicenti impune non paretur.

Atq; ita tandem absolutis illis illustrioribus quæstionibus ad tertiam accedo, quæ licet parvis non sit cum superioribus dignitatibus, & ponderis, tamen & ipsa, quia & appendicula quædam illarum est, & inter nos & Iesuitas non nihil controversa, non indigna

L. fin. ff. de
 Iurisdict. om.
 Iudic. l. 139
 De V. s.
 Alex. 6. c. 66.
 235. c. 1. q. 4.
 conf. 4.
 3. Quæstio.

visa est, de qua succinctè, sine vlla vel explicat-
 tione terminorum vel enucleatione senten-
 tiæ nostræ disputarem. Etenim *Parsonius* le-
 suita in eâ quam ille *Dedicatoriam Epistolam*
 inscripsit, rectiùs verò *Invektivâ* appellâisset,
 ad inflammandum odium & invidiam illius
 muneris, quod fiscalis Advocatus Regiæ
 Maiestati hic præstat, hoc profert & vrget,
Quod in hoc regno multò magis liberū, & sui quasi
iuris hoc sit officiū, quàm in aliâ quâcunq; regi-
one, hac scilicet de causâ, quia alibi is qui de
vitâ & Capite decertat, advocatis & patronis
vti potest, quorum operâ & solertiâ se tuea-
tur & defendat: quod apud nos minimè cō-
ceditur. Sed hoc quidem, quāquam in mul-
tis causis verissimum esse facile agnoscam,
 tamen nec in alijs omnibus ita se habet, & in
 eo de quo agimus negotio, contrarium no-
 bis tradunt doctissimi Iuris interpretes, &
 peritissimi criminum enucleatores. *Tib. Deci-*
anus, Hieron. Gigas quin & *Parens ille Iuris Bar-*
tolus, omnes Fesli, de quorum opinor mori-
 bus *Parsonius* loquitur, omnes Pontificij.

Et de hæresi expressum habemus in iure
 Pōtificia decretū quo advocatis & alijs fir-

mi-

Parag. 54.

Decl. I. prag.
 Crimi. c. de
 Atrō nu.
 210. Gig. c.
 quom. pro-
 ced. q. 40.
 De crim. le-
 ge Maieſta.
 Bartolad.
 Extrau. Ad
 reprimend.
 Quo modo
 in crim. lex.
 maieſt. P. o.
 cedatur.

miter inhibetur. *Ne hereticis præstent auxilium, consilium vel fauorem, nec in causis ipsorum patrocinium præbeant, et ne cum Iulio Claro de heretico conuicto & damnato hoc tantum exponendum censeam facit, c. fin. de Hæret. in 6. in quo concedit quidem Pontifex si non iniungat, vt in Inquisitione Hæreticæ prauitatis procedi possit. Simpliciter & de plano, & absq. aduocatorum & Indictorum strepitu & figura.* Ex quo hoc saltem conficitur, quod in causa hæreseos in qua & vita cōsequenter periclitatur etiam dubiæ denegari Aduocati possint. Et certe, quod debeant, communis est D D. ad illud c. fin. sententia.

Sed redeo ad crimen nostrum Maiestatis & diffiteri certè non possum apud Romanos veteres, de *Maiestate*, imò & de *Perduellione* causam dicentibus aduocatos adfuisse, quod ex orat. M. Tullij pro C. Rabirio perduellionis reo, & Pub. Sylla coniurationis insimulato satis liquet. Verum aliter seres habuit Maiestate in vnum collatā, quia cum frequentiora, & præsentiora deprehenderetur pericula, quæ vni impendebant, & intentabantur, quàm quæ multis, meritò & crimen

illud Maiestatis ingrauescere cepit, & atrocius iudicari; adeo ut & maiori studio indagandum, & attentioni diligentia discutendum, & grauiore supplicio vindicandum videretur. Testes in hac causa illæ sunt leges cum in Digest: tum in Cod: & Extravagantibus maximè, in quibus multa sunt in hoc crimine asperiora, nonnulla & singularia constituta. E quibus ego cum plerisq; nostratibus hoc vnum esse existimo, ut qui sacratissima naturæ & pietatis iura, erga Patriam & Principem violauerit, & ipse ciuis, addo & hominis, iure & beneficio, patrocinio scilicet et defensione aliorum spoliatur. Quis enim vllò se officio cum eo coniunctum arbitritur, qui in tanto scelere, hominum saltè opinione commisso, omnium officiorum societatem diremit? ----- vrg. reliquit,

Sic linquendus erat, legem sibi dixerat ipse.

Nec; verò in illis sæculis liberioribus, ita res erat in medio et arbitrio relicta, ut quisq; pro suâ libidine ad defendendum Maiestatis reum, sine omni existimationis iacturâ, aut maiore periculo proflire posset. Observat hoc *Marcus Tullius* in eâ, quam

quam ipse pro Sylla habuit, oratione: *Ceterum in causis inquit, etiam nocentes viri boni, si necessarii sint, non esse defendendos non putant: In hoc crimine non solum levitatu est culpa, verum etiam quadam contagio sceleris, si defendas eum quem Patria esse obstrictum suspicere: & fieri unquam poterit, ut quem in causa tam gravi reum & sordidatum videas de capite & fortunis decernere, eum non esse sceleris conscium, & affinem saltem suspicere?* Postea verò, quado summa reipub. ad vnum delata est, certè aut illicitum prorsus fuit, aut valde periculosum in hac causa Patrociniū. Sic enim Tacitus de Silano refert, *Annal. 3)* quod cum Proconsul Asiae repetundarum postulatus esset, *Nec quis necessarium invaret periclitantem, Majestas autem crimine subderentur, vinculum & necessitas silendi.* Nec mirum profectò, si verum sit quod Iuris utriusq; D.D. nobis tradūt in casu simili, Quod scilicet: *is qui Bannito patronus vel advocatus est, auxilium ei & favorem praeferre etiam in statutus sit existimandus.* Ecquis enim æquum censueit, ut ei, qui Patriæ Principivè interitum machinatus esse insinuitur, si vel levissimæ præsumptiones appareant, sine quibus non est credibile quenkum cum summo suo periculo accusare imò vel denuntiare aut deferre voluisse, Auxilium aut fauor præbeatur?

At

Barrol. & A. lex. ad l. 5. ff. de his quib. ut ind. Ioan. de an. quem refert & sequit. Panor ind. c. si aduersus De Hæreticis.

At contingere fortasse potest, ut vir etiam integer innocensq; adversariū nactus disertum, cum ipse infans sit, ex defectu patrociniij opprimatur: At fieri, quæso, non potest, ut vir nocentissimus ingenio & solertiâ Advocati, Iudices fallat, supplicium effugiat, & innocens pronuntietur? Et non satius est unū aliquem virum probum etiam et innocentē Patrię Principisq; salutē dari et devouerī, quā ut belluæ exportentis immanes, feræ hominum formis indutæ, hostes patriæ evolent, evadant, & impunitatē ad maiora deinceps scelera concipienda, et animos sceleratis faciendos consequantur? Occurrunt hic multa, de suspitione, quæ vitari non potest, de Defensione Naturali, quæ tolli non debet, de ultimo vitæ periculo, quod negligi non oportet. Sed ista, dicitis, melius inter disputandum. & LL. momenta expectatis. Nullo ergo loco apud vos sunt *Decianus, Gygas, Bartolus*? At dicite bonâ fide clarissimi Advocati; annon plus isti in Iudicijs & in foro vestro quā *Vlpianus, Paulus*, & ipse *Papinianus* obtinent autoritatis? Contra eos certè, qui pro se neminem producunt, valere plurimum de

debent.

Verum & isti nostri erubescunt sine legibus loqui, & proferunt quidam famosam illam legem, quam ego licet de notorijs & damnatis perduellibus, deq; eâ, quæ apud Principem per supplicationem fieri solet post sententiam, interventione, non de Iudiciali defensione intelligendum censeam, eius tamen ratio facit, ut existimem idē in illâ Iudiciariâ Iuris esse, quum hic periculosius sit, quod Iuris prætextu exhibetur, auxilium, quàm illud, quo præcibus apud Principem cõtenditur. Illic enim id agitur, ut reus, fortassè nocens, omninò non peccassè videatur; Hic, ut cum peccassè certum sit, benignitate tamen Principis, cui nihil est facilius, quàm negare, subleuetur. Illic Patronus argutijs iudicium eludere, & Iudici strophis fucum facere conatur: Hic, qui supplicat, id molitur, ut Iudicio cum summo rigore exacto, & omnibus iuri & legibus depensis, aliquid supra legum potestatem, ab eo, qui supra leges est & suas solus largiri iniurias potest, Clementiæ, qua ad Deum proximè acceditur, in deploratâ hominis quidē nequam, sed tamen et miseri calamitate tribu-

L. quisquis'
C. ad L. Iuli
Maiestatis.

buatur. Verbo, illic legibus ipsis & iudicijs,
hic poenis tantum et securibus non sine gra-
vissimâ infamiae notâ eripitur; Illic *Crimini*,
hic supplicio tantum eximitur.

Sed quid hæreo in istis salebris, cum ex-
pressam habeamus licet extravaganti *Hen-*
rici septimi constitutionem, quâ hoc (Extrav.
Ad Repinendū Quomodo in crimine lese
maiestatis procedatur) definitur, ut in quo-
cunq; Maiestatis crimine, possit procedi
ponnari, de plano, sine strepitu, & figura iudicij?
vbi *Posse* non ab libertate arbitrij, ut possent
si vellet, quod nobis tamen est satis, sed ad
facultatem iuris, ut iam & possint, hoc mo-
do processus formare, cū antea non possent,
& debeant quidem, cum finis legis sit, ut in
detestando Maiestatis crimine processus & senten-
tia minimè retardentur. Quia & hoc publicè in-
terest, non modo ut damnati statim punian-
tur, sed ut rei statim damnentur, saltem qua-
primum & iudicentur. Et verbum *posse*,
nonnunquam & necessitatem significat ut *Al-*
ciatus eleganter observat. Iam verò clausu-
lis illis *sine strepitu & figura iudicij*, omne Ad-
vocatorum, Patronorum & Oratorum au-
xilium

ff. de Appel.
L. 16.

Ad l. 115.
ff. de v. s.

xilium tolli et prohiberi communis est om-
nium D. D. sententia add c. fin. de Hæreticis
in 6 & clem. sæpè, de verb. Signif. ubi *Laisf.*
& *Immola.*

Neq; verò vt perstringam verbo omnia,
debet hoc adeò nouum, mirum, aut durum
videri in grauiſſimo hoc Maieſtatis iudicio,
Quòd advocatus non detur, cum nec litiga-
re per alios apud Romanos veteres paſſim
& indiſtinctè liceret, & Iure etiam Canoni-
co Principales perſonæ non per advocatos
ſed per ſeipſos factum proponere neceſſe
habeant, niſi fortè adeò ſint indiſcretæ, vt e-
orum defectus per alios ſuppleri debeat. c. Paſtoralis
de iudicijs
Quare cum in quæſtionibus facti hic potiſſi-
mum verſemur, Iuſq; in criminalibus, hiſ
preſertim cauſis, adeò ſit apertum, vt cum in
alijs articulis non debeat ignorari, hic nec
ſoleat quidem, cum ſemper adſit, imò & præ-
ſit, grauitas, prudentia, & religio Iudicantis
ſæpè & plurimum: Nihil eſt ſanè cur iſ, cui in
hac cauſa, cuius atrocitas aliquid ſingulare
& enorme flagitat, advocatus non concedi-
tur, aut durius & iniquius actum ſecum pu-
tet, aut ſibi metuatur & iudicio & examini dif-

fidat, aut deniq; patronum aut oratorem omnino desideret, si recta causa sit, si fortis & integra cōscientia, si non sit interno animi iudicio prius damnatus, quàm in externo hominum foro iudicatus.

Firma valent per se, nullumq; Machaona querunt:

Ad medicam dubius confugit aeger opem.

Elegantèr, quisquis Innocentiam Eloquentiam esse dixit: Constantèr verò & gravitèr Socrates apud Xenophontem, Qui, cum de violatâ religione accusatus, de alijs potiùs omnibus quàm de iudicio, quod breviterat subeundû, differeret, monitus ab Hermogene familiaris, ut de apologiâ cogitaret, respondit, *se quidem ratâ vitâ apologiam fuisse meditatum, & cum ille quæreret, quomodo hoc fecisset, iterum respondit, Quod nil inquit iniustum aut flagitiosum perpetravi totum vitæ meæ curriculum conseci;*

Quam ego optimam apologiæ meditationem esse existimo. Atq; hanc quidem defensionis & apologiæ rationem si Iesuitæ nostri diligentèr fuissent cōmentati, nec Garnetius Parsonio, nec Parsonius alio quoquam Patrono indiguisset. Iam verò adeò perdita & profligata istorum causa est, ut Patronis ipsis & Advo-

catis

eat non minore opus sit patrocinio, ut spero vos, ex ijs quæ dicta sunt, satis perspexisse.

Atque ita tandem, Insignissime Antecessor, Lectissimi Iurisperiti, Auditores vndequaque clarissimi, In omnibus hisce quaestionibus: quas et veras et graues, et nostras, et praesentes Controversias esse omnes iamdudum, scio, persensistis, quid ego verum, solidum, & sanum contra Iesuitarum argutias, ineptias, calumnias existimem, accepistis: vnicum est quod à vobis omnibus obnixè et vehementer peto et quaeso, quod et summi beneficii habiturus sum loco: ut causas hasce maximas non ex ingenio meo, quod vix mediocre est, non ex eloquentia quæ planè nulla est, sed vel ex vestris Iudicijs, quæ grauissima esse satis intelligo, vel ex ipsa rerum veritate, quæ diuina, aperta, invicta est, pensiteris.

FINIS.

lect. may 1. 1633

AW